

ZACZNIJMY OD TEGO

Dzieci nie rozwijają się dobrze w domu, w którym panuje jeden uniwersalny styl wychowania. Jeśli rodzice na siłę starają się dopasować je do stylu wychowania, który nie jest „skrojony” na miarę dziecka, szwy w końcu pękają. Dzieci pragną, aby rodzice znali je jak najlepiej, mieli z nimi bliski kontakt, co wymaga spędzania z nimi czasu, słuchania ich, kiedy wyrażają swoje myśli i dzielą się emocjami. To wszystko musi być zrobione w atmosferze okazywania im troski.

Konfrontacja to nie potępienie, krytyka czy upokorzenie. Nie kończy się wybuchem gniewu ani nie jest sarkastycznym wytykaniem błędów. To mówienie prawdy w miłości – co być może jest najwyższym wyrazem troski (List do Efezjan 4,15).

W tym studium odbędziemy biblijną wędrówkę po Bożych wytycznych na temat konfrontacji okazanej w atmosferze troski. Najpierw zatrzymamy się w sali mądrości, czyli sięgniemy do Księgi Przysłów.

PRZYGOTUJ SWOJE SERCE

Księga Przysłów personifikuje mądrość. Jest przedstawiona jako kobieta, która „woła głośno na ulicach” (Księga Przysłów 1,20). Jest jak matka, która błaga swoje dziecko, aby jej słuchało.

*Przyjmijcie moje upomnienia!
Oto chcę wam przekazać mego ducha,
oznajmić moje słowa. (Księga Przysłów 1,23)*

Kiedy dzieci pchają się w niebezpieczeństwo, trudno jest znaleźć odpowiednie słowa, nie wiadomo *co* i *jak* powiedzieć. Potrzebujemy Bożej mądrości, aby właściwie się z dziećmi konfrontować, więc poświęć czas, aby poprosić Pana o pomoc.

Ważna myśl:

Konfrontacja powinna nastąpić po wnikliwych przemyśleniach i modlitwie i to w odpowiednim czasie. To mówienie prawdy w miłości w taki sposób, że ta druga osoba może rozwijać się w tej sferze swojego życia.

- Charles R. Swindoll

TERAZ TWOJA KOLEJ

W trakcie *odkrywania Biblii* ważnym krokiem jest rozpoznanie gatunku literackiego studiowanej księgi. Starotestamentowa Księga Przysłów należy do *ksiąg mądrościowych*. Przeczytaj wstęp do tej Księgi w swojej Biblii lub na naszej stronie <https://iflpolska.pl/ksiegi-biblijne/ksiega-przyslow/>, aby zapoznać się z tym wyjątkowym gatunkiem literackim.

Analiza tekstu: Definicja pojęcia „nagana”

Gdzie rodzice mogą znaleźć przykład strofowania swoich dzieci? U naszego Ojca w niebie, który pokazuje, jak karcić twardą ręką *i jednocześnie* miłosiernym dotykiem. Zajrzyjmy do Przypowieści, aby zgłębić ten temat w oparciu o to, jak Bóg radzi sobie ze swoimi dziećmi, które potrzebują poprawy.

Karcenie z perspektywy mądrości

Przeczytaj 3. rozdział Księgi Przysłów wersety 11-12 i zapisz, jak mądrzy przyjmują Boże napomnienia i czym Bóg się kieruje.

Mądrzy ludzie karceni przez Boga, poza bólem, dostrzegają głęboką troskę Boga o nich. Rozumieją, że pragnie ich chronić, dlatego koryguje ich zachowanie, które w przeciwnym razie prowadziłoby do jeszcze większego bólu. Dlatego nie opierają się karceniu Boga, ale je przyjmują.

W tłumaczeniu Ewangelicznego Instytutu Biblijnego (EIB) Księga Przysłów 3,12b brzmi: „jak ojciec swego ukochanego syna”. Zwróć uwagę na słowo *ukochany*, albo obdarzony *życzliwością* (EŚP). Ojciec wyraża swoją miłość, powstrzymując swoje dziecko przed wejściem pod pędzący samochód. Ojciec darzy swoje dziecko życzliwością i nie chce, aby stała mu się jakakolwiek krzywda. Dzieci mogą nie widzieć niebezpieczeństwa, którego ledwo uniknęły i mogą wybuchnąć gniewem: „Jesteś podły, tato!”. Nie rozumieją, że reprimenda była dla ich dobra.

Jakie ostrzeżenie kieruje Księga Przysłów 15,5.10 i 32 do tych, którzy opierają się napomnieniom?

Dzieci muszą się nauczyć z doświadczenia, że *Kto odrzuca karcenie, gardzi samym sobą, a kto słucha upomnienia, kształtuje swe serce.* (Księga Przysłów 15,32). Podobnie rodzice muszą się nauczyć, że brak dyscypliny szkodzi dziecku, a także nieszczęśnikom, którzy znajdują się na jego drodze. Rodzic, który unika konfrontacji i za wszelką cenę chce spokoju, później płaci wyższą cenę.

Wskazówki Mądrości dotyczące karcenia

Księga Przysłów uczy nas również *mądrych wskazówek dotyczących strofowania.* Po przeczytaniu poniższych wersetów odpowiedz na pytania.

Złote jabłka zdobiące srebrne naczynia - to słowa wypowiedziane w stosownym czasie.
(Księga Przysłów 25,11)

*Rany zadane przez kochającego wynikają z wierności,
ale pocałunki nienawidzącego oznaczają zdradę.* (Prz 27,6)

*Kto upomina innych, w końcu dozna więcej wdzięczności
niż ten, kto schlebia im swoim językiem.* (Prz 28,23)

Kto ma prawo strofować?	
Jaka jest trwała wartość zranień?	
Przyjaźń obejmuje wolność do czego?	
Jaką szkodę może wyrządzić słuchanie pochlebstw?	
Jak poprawnie należy krytykować?	
Kiedy najlepiej udzielać reprimendy?	

Nagana dokonana w cztery oczy słowami, które *budują*, a nie potępiają, udzielona *we właściwym czasie* będzie dla twojego dziecka życiodajna. Jeśli przyjmie twoje słowa, będzie zaliczane do mądrych (zdrowych rówieśników) i nabędzie zrozumienia (tego, o co chodzi w życiu). Rodzice nie mogliby sobie życzyć więcej!

Kiedy napominamy kogoś, odwołujemy się do jego postawy oraz postępowania, które powinny ulec zmianie. Robimy to ponieważ wiemy, że to, co mamy do powiedzenia jest dobre dla kogoś, kogo kochamy oraz dla innych, na których życie ma to wpływ.

– Charles R. Swindoll

Interpretacja: Zrównoważone podejście do karcenia

Jak rodzice mogą pomóc swoim dzieciom poradzić sobie z nieuniknionymi burzami życiowymi, które mogą wywoływać ich bunt i brak szacunku? Apostoł Paweł radzi rodzicom, aby przyjęli zrównoważone podejście.

Przeczytaj 6. rozdział Listu do Efezjan. Przed czym ostrzega Apostoł Paweł w 4. wersecie? Co nakazuje?

W tym wersecie warto skupić się na dwóch słowach. Pierwsze to *parorgizete*, które oznacza „pobudzać do gniewu”. Porównaj użycie tego słowa w wersecie z Kolosan 3,21. Jak ojciec może prowokować swoje dziecko do gniewu, czy też je „rozdrażniać”? Co w wyniku tego, dzieje się według Pawła z dzieckiem?

Drugie greckie słowo to *ekrephete* przetłumaczone jako „podnieść” czy „pielęgnować”.

Porównaj użycie tego słowa z werselem w Liście do Efezjan 5,29 „Nikt nigdy nie znienawidził własnego ciała, lecz każdy je karmi i *pielęgnuje*, tak jak Chrystus Kościół” (kursywa dodana).

W tym wersecie Paweł zachęca mężczyzn, aby pielęgowali swoje żony tak jak pielęgnowują samych siebie i aby postrzegali miłość Chrystusa do kościoła na której mają wzorować własne postępowanie. Będąc ojcem, mężczyzna musi również stworzyć przyjazne środowisko dla swoich dzieci, zaspokajając ich fizyczne, emocjonalne i duchowe potrzeby.

Porównaj te dwa słowa w tabeli poniżej. Wypisaliśmy kilka określeń, a ty możesz dodać własne.

Pobudzać do gniewu <i>Parorgizete</i>		Pielęgnować <i>Ekrephete</i>	
Irytować	Pouczać	Utwierdzać	Wspierać
Gderać	Prześladować	Zachęcać	wytyczać wyraźne granice
Pograżać	Wyśmiewać	Chwalić	cierpliwie instruować

Podsumowując, kiedy strofujemy nasze dzieci, konfrontujemy się z jego postawą lub działaniem, które wymaga korekty. Nie chcemy „odwracać wzroku”, ale dla dobra naszego dziecka mówimy coś trudnego. Nie należy często strofować. Dziecko najlepiej zareaguje na karcenie, gdy będzie sporadyczne i dobrze przemyślane. Nie należy karcić publicznie, ale w odosobnieniu, w wrażliwej rozmowie. Upominanie nie jest zrządzeniem, wytykaniem błędów czy wytykaniem wad; jest raczej mówieniem „prawdy w miłości”, aby dzieci mogły *wzrastać pod każdym względem ku Temu, który jest Głową - ku Chrystusowi* (List do Efezjan 4,15).

Korelacja: Mądra rada dla dziecka

Wychowywanie obejmuje również szkolenie dzieci w tym, jak przyjmować karcenie. Jakie dwa polecenia dla dzieci znajdujesz w poniższym fragmencie?

Dzieci, bądźcie posłuszne waszym rodzicom w Panu, gdyż jest to sprawiedliwe. Czcij swojego ojca i matkę – to jest pierwsze przykazanie z obietnicą – aby ci się dobrze powodziło i abyś cieszył się długim życiem na ziemi. (List do Efezjan 6,1-3)

Posłuszeństwo dotyczy *postępowania* i odnosi się do zachowania dziecka. Szacunek i oddanie dotyczą *postawy*; obejmują myśli i emocje dziecka. Na ich kształtowanie wpływa atmosfera honoru. W wychowywaniu dziecka niezbędne jest kształtowanie zarówno odpowiedniej postawy jak i postępowania. Posłuszeństwo bez szacunku to uległość pełna buntu; szacunek bez posłuszeństwa to puste słowa.

Czego brakuje w postawie ustepliwości i gołosłownych deklaracji? *Relacji opartej na zaufaniu*. U podstaw posłuszeństwa leży relacja pełna zaufania, w której dziecko czuje się bezpiecznie obdarowane miłością rodziców. Wie, że jego rodzice naprawdę pragną tego, co dla niego najlepsze, więc jest gotowe przyjąć reprimendę i podporządkować się swoim rodzicom. Podporządkowanie jest tematem całego fragmentu z listu do Efezjan, który mówi o mężach, żonach, dzieciach, rodzicach, pracownikach i szefach: *Bądźcie sobie wzajemnie poddani w bojaźni Chrystusowej* (Ef 5,21).

Dlaczego Bóg mówi dzieciom, aby były posłuszne swoim rodzicom i szanowały swoich rodziców? Czy w wersetach powyżej zauważasz dwa powody?

Z drugiej strony, co może *pójść nie tak*, u nieposłusznych i nieokazujących szacunku dzieci, które pozostając takimi „wyfruwają z gniazda” starając się radzić sobie w społeczeństwie wymagającym od nich utrzymania pracy i samodzielności?

Ważna część pielęgnowania zarówno posłuszeństwa jak i szacunku u dzieci ma związek z wiernym, konsekwentnym i odpowiednim napomnieniem ze strony rodziców. Wiem, że wymaga to dużo mądrości i zrozumienia sytuacji. Zakłada mówienie wprost, nie „zagadywanie” problemu. Wytrwałe dążenie do rozwiązania. Oznacza ustalanie granic, mówienie prawdy. Konfrontowanie tego, co jest złe; niewłaściwej postawy, jak również niewłaściwego postępowania. Oznacza docenianie i nagradzanie tego, co dobre. – Charles R. Swindoll

Zastosowanie: Podejmowanie niezbędnych kroków

Konfrontacja jest jak taniec. Partnerzy muszą nauczyć się ruszać w sposób zsynchronizowany. Konfrontujący porusza się pierwszy, kładąc delikatnie dłoń na plecach partnera i robi krok do przodu zachowując asertywność. Partner odpowiada z zaufaniem i uległością. Partnerzy ruszają się na zmianę, dają i biorą, mówią co jest potrzebne i odpowiadają z szacunkiem – a wszystko to, odbywa się w rytmie muzyki miłości.

Oto kilka wskazówek dotyczących „tańca konfrontacji”.

- *Pomyśl i módl się zanim coś powiesz.* Jeśli zareagujesz pochopnie i spieszysz się ze swoją reprimendą, z pewnością nadepniesz dziecku na odcisk. Trudno mu będzie zaufać twojemu następnemu ruchowi.
- *Nikomui nie opowiadaj o karceniu dziecka.* Taniec to sprawa dwóch osób. Uważaj, aby nie mówić o swoim dziecku wszystkim swoim znajomym, szczególnie wtedy, gdy dziecko cię słyszy.
- *Afirmuj i wzmacniaj dziecko, gdy zauważasz zmianę.* Zauważaj delikatne ruchy swojego partnera i świętuj jego lub jej sukces!

Musisz swoje dziecko przywołać do porządku? Poświęć teraz czas na modlitwę. Poniżej zapisz słowa, które musisz mu powiedzieć. Zobaczysz, że dobrze zrobiłeś, gdy dziecko zda sobie sprawę, jak bardzo się o nie troszczysz, gdy będzie cię szanowało za szczerość i doświadczy korzyści ze słuchania, uczenia się i zmiany.

Na razie dowiedzieliśmy się, co Biblia mówi rodzicom, których dzieci są jeszcze w domu. Ale co z dorosłymi dziećmi, które nie mieszkają już w domu, lub które wróciły do niego po wyprowadzce? W następnym studium zajrzemy do Słowa Bożego, aby znaleźć pomoc dla rodziców dorosłych dzieci.

MODLITWA KOŃCOWA

Ojcze, dziękuję za Twoje reprimendy, które przychodzą we właściwym czasie, zawsze z właściwego powodu i w sposób, którego nie da się zapomnieć. Daj mi Twoje słowa, odpowiednie wycucie czasu i daruj trwałe rezultaty, gdy konfrontuję się z tymi, których kocham, aby w moim domu panowały pokój i harmonia. Modlę się w imię Jezusa, amen.

